

TARIM DIŞI İSTİHDAMDA GÜÇLÜ ARTIŞ

Seyfettin Gürsel* Gökçe Uysal** ve Ayşenur Acar***

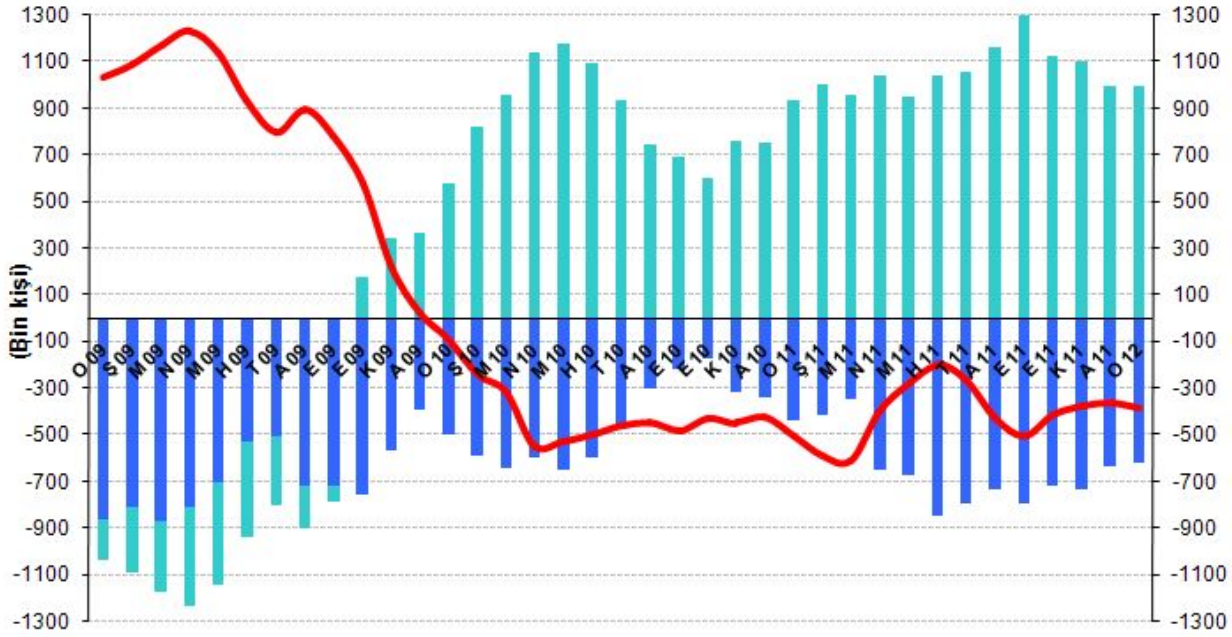
Yönetici Özeti

TÜİK tarafından açıklanan Ocak 2012 dönemi verilerine göre tarım dışı işsizlik yüzde 12,4 seviyesinde. Ancak Betam olarak işsizlik rakamlarının mevsim etkilerinden arındırılarak yorumlanmasının önemine bir kez daha dikkat çekmek istiyoruz. Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı yüzde 11,2'den yüzde 11,1 seviyesine geriledi. Mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlara göre tarım dışı işsiz sayısı Aralık 2012 dönemine kıyasla 20 bin, bir yıl öncesine kıyasla ise 391 bin kişi azaldı. Tüm sektörlerde bir önceki döneme göre istihdam artışları söz konusu. Hizmetlerde güçlü istihdam artışı devam ediyor.

Geçen yıla kıyasla tarım dışı işsiz sayısı 384 bin azaldı

TÜİK'in 16 Nisan'da açıkladığı işgücü verilerine göre Ocak döneminde (Aralık – Ocak – Şubat) tarım dışı istihdam 18 milyon 59 bin seviyesine ulaşmış bulunuyor. Ocak döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre tarım dışı işgücü 615 bin (yüzde 3,1), tarım dışı istihdam 999 bin kişi (yüzde 5,9) artmış, tarım dışı işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine kıyasla 384 bin azalarak 2 milyon 556 bine gerilemiştir (Şekil 1).

Şekil 1 Tarım dışı işgücü ve tarım dışı istihdamın, tarım dışı işsiz sayısı değişimine etkisi (yıllık)

■ Tarım dışı istihdam değişimi ■ Tarım dışı işgücü değişimi* — Tarım dışı işsiz sayısı değişimi

* İşgücündeki artış işsiz sayısını artırıcı etki yaptığından iş gücündeki değişim negatif ile gösterilmiştir

Kaynak: TÜİK, Betam

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

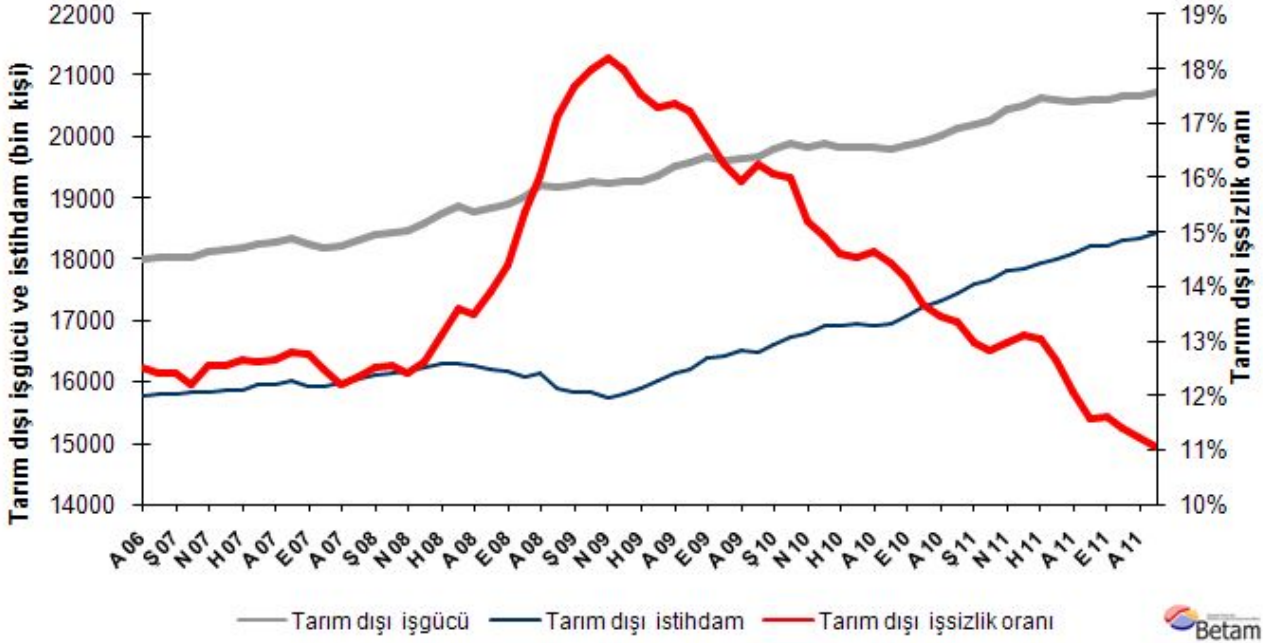
** Yrd. Doç. Dr. Gökçe Uysal, Betam, Direktör Yardımcısı, gokce.uysal@bahcesehir.edu.tr

*** Ayşenur Acar, Betam, Araştırma Görevlisi, aysenur.acar@bahcesehir.edu.tr

Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik yüzde 11,1'e geriledi

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Ocak döneminde Aralık dönemiyle kıyaslandığında tarım dışı işgücü 87 bin artmış ve 20 milyon 743 bine ulaşmıştır (Şekil 2, Tablo 1). Tarım dışı istihdam 108 binlik bir artışla 18 milyon 449 bine ulaşmıştır. Bu gelişmeler sonucunda tarım dışı işsiz sayısı 20 bin azalmış ve mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı yüzde 11,2'den 11,1'e gerilemiştir (Şekil 2).

Şekil 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

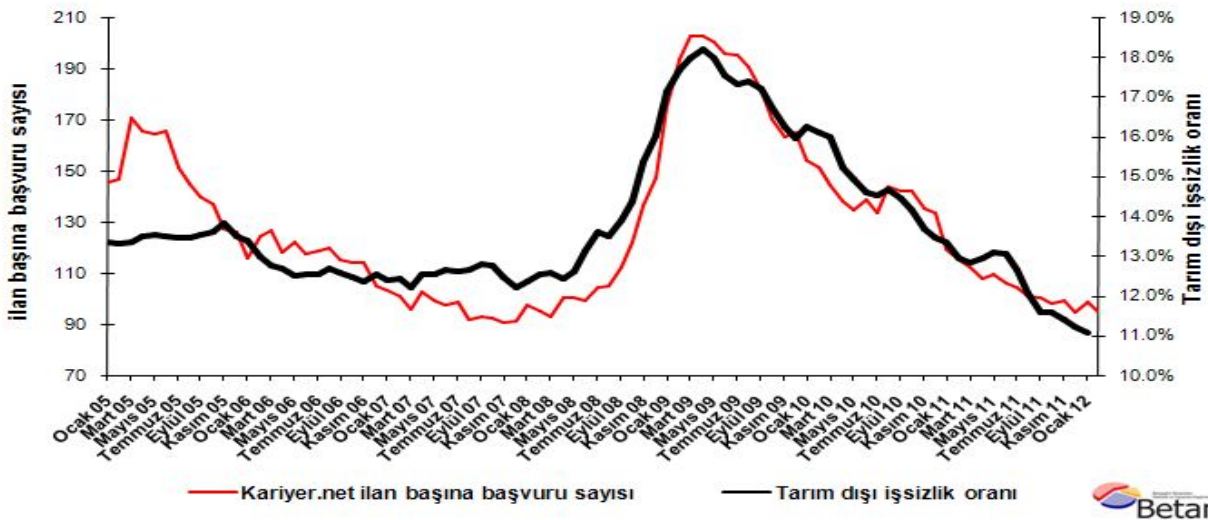

Kaynak: TÜİK, Betam

Kariyer.net verilerine göre Şubat 2012 döneminde tarım dışı işsizlik yatay seyredecek¹

Kariyer.net tarafından açıklanan verilere göre açık pozisyon başına başvuru sayısı Şubat ayında tarım dışı işsizliğin az da olsa düşebileceğine işaret ediyor. Ancak Mart ayına dair Kariyer.net verilerini web sitesinin yenilenmesinden ötürü bu ay analize dâhil edemiyoruz.

Şekil 3 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ve ilan başına başvuru sayısı

Kaynak: Kariyer.net, TÜİK, Betam

¹ Betam son bir yıldır Kariyer.net tarafından sağlanan verilerden açık bulunan iş pozisyonu başına yapılan başvuru sayısını hesaplıyor. Bu seri hem mevsim hem takvim etkilerinden arındırılmıştır. İlan başına başvuru sayısının azalması bir yandan münhal işlerin artmasına diğer yandan da başvuru sayısının azalmasına bağlıdır. Münhal işlerin artması büyümenin hızlanmasına bağlı olarak, başvuruların azalması iş arayan sayısının azalmasına bağlı olacaktır.

Hizmetlerde istihdam artışı kuvvetli²

Ocak 2012 döneminde mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı istihdam bütün sektörlerde artmıştır (Şekil 4, Tablo 2). İstihdam sanayide 24 bin, inşaatta 35 bin, hizmetlerde ise 75 bin artmıştır. Sanayi üretim endeksinin Şubat'ta Aralık düzeyinin altında kalması nedeniyle Şubat 2012 dönemi itibarıyla sanayide istihdam artışının yavaşlayabileceğini düşünüyoruz. Diğer taraftan hizmetlerdeki istihdam artışı dikkat çekicidir.

Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım istihdamı ise Ocak 2012 döneminde bir önceki döneme kıyasla 6 bin kişi artmıştır. Tarım istihdamında yatay seyir belirginleşmektedir.

² Sektörel istihdam serileri teker teker mevsim etkilerinden arındırılmaktadır. Dolayısıyla sektörel istihdam rakamlarının toplamı, mevsim etkilerinden arındırılmış toplam istihdam rakamından farklı olabilmektedir. Aradaki fark mevsim etkilerinden arındırma prosedürünün lineer olmamasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 1 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü göstergeleri (bin kişi)

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Aralık 08	19221	16139	3082	16.0%			
Ocak 09	19174	15890	3283	17.1%	-48	-249	201
Şubat 09	19212	15819	3393	17.7%	38	-71	110
Mart 09	19285	15817	3468	18.0%	73	-2	75
Nisan 09	19255	15749	3506	18.2%	-30	-68	38
Mayıs 09	19265	15802	3463	18.0%	10	53	-43
Haziran 09	19257	15882	3375	17.5%	-8	80	-88
Temmuz 09	19361	16012	3349	17.3%	103	129	-26
Ağustos 09	19519	16128	3391	17.4%	159	117	42
Eylül 09	19567	16198	3369	17.2%	48	70	-22
Ekim 09	19672	16382	3289	16.7%	105	184	-80
Kasım 09	19603	16420	3182	16.2%	-69	38	-107
Aralık 09	19642	16509	3132	15.9%	39	89	-50
Ocak 10	19682	16485	3197	16.2%	40	-25	65
Şubat 10	19787	16605	3182	16.1%	105	120	-15
Mart 10	19903	16720	3184	16.0%	116	115	2
Nisan 10	19817	16803	3015	15.2%	-86	83	-169
Mayıs 10	19877	16910	2967	14.9%	60	107	-48
Haziran 10	19821	16926	2895	14.6%	-56	16	-72
Temmuz 10	19829	16949	2880	14.5%	8	23	-15
Ağustos 10	19832	16927	2905	14.7%	4	-22	26
Eylül 10	19805	16946	2859	14.4%	-27	19	-46
Ekim 10	19872	17063	2809	14.1%	67	118	-51
Kasım 10	19938	17211	2726	13.7%	66	148	-82
Aralık 10	20007	17316	2692	13.5%	70	104	-35
Ocak 11	20124	17439	2685	13.3%	117	124	-7
Şubat 11	20202	17584	2617	13.0%	77	145	-68
Mart 11	20251	17656	2595	12.8%	49	71	-22
Nisan 11	20447	17799	2648	12.9%	196	144	53
Mayıs 11	20520	17834	2687	13.1%	73	34	39
Haziran 11	20637	17944	2693	13.0%	117	111	6
Temmuz 11	20601	17995	2605	12.6%	-36	51	-87
Ağustos 11	20564	18086	2479	12.1%	-37	90	-127
Eylül 11	20605	18221	2384	11.6%	40	135	-95
Ekim 11	20596	18209	2387	11.6%	-9	-12	3
Kasım 11	20674	18318	2355	11.4%	78	109	-32
Aralık 11	20656	18341	2315	11.2%	-18	23	-40
Ocak 12	20743	18449	2294	11.1%	87	108	-20

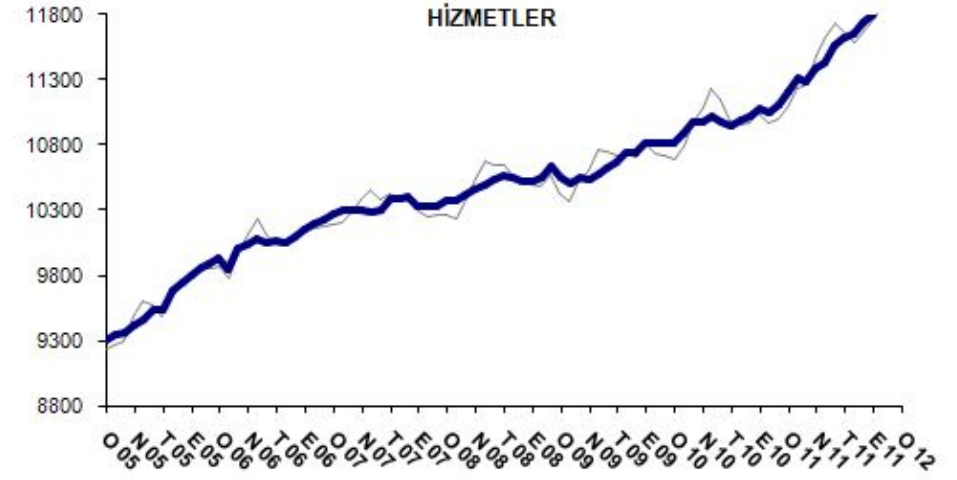
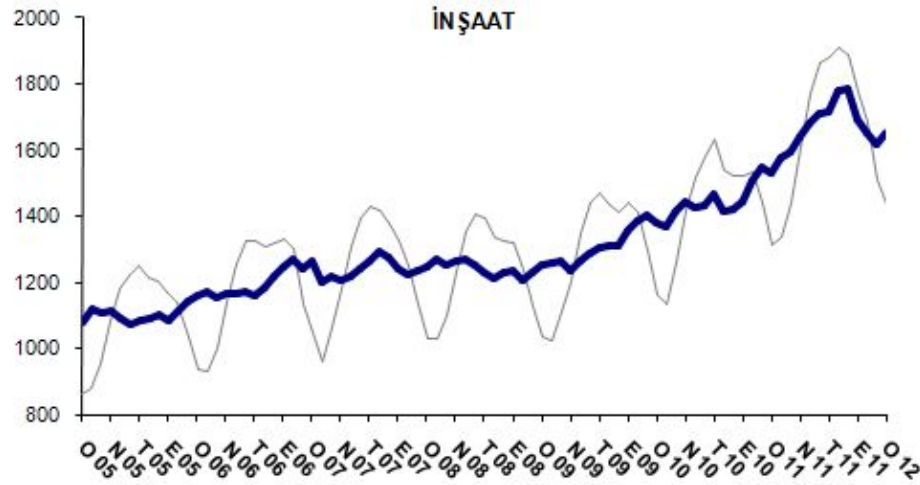
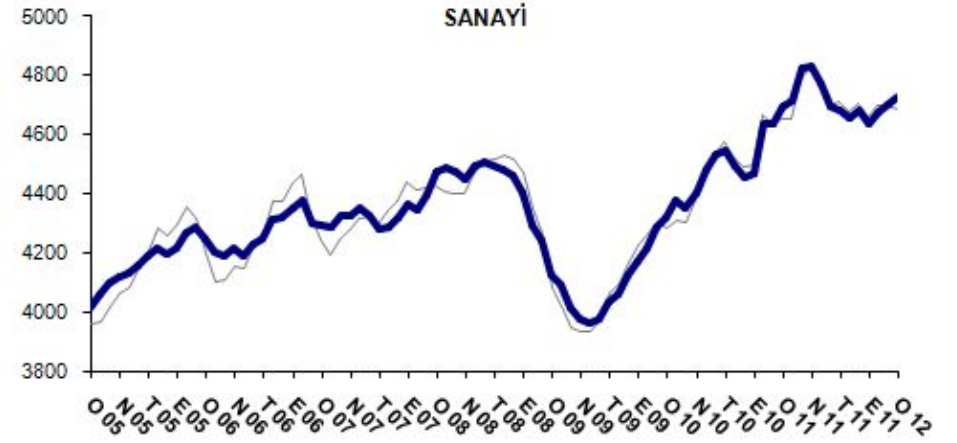
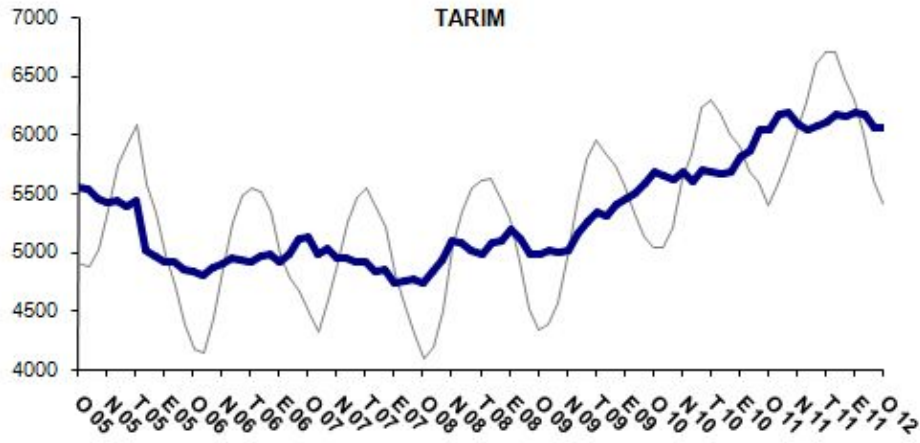
Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam (bin kişi)

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Aylık değişimler			
	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
Aralık 08	4970	4243	1231	10634				
Ocak 09	4986	4125	1253	10555	16	-118	22	-78
Şubat 09	5016	4094	1260	10500	30	-31	7	-55
Mart 09	4990	4015	1265	10554	-27	-79	6	54
Nisan 09	5008	3976	1232	10537	19	-39	-33	-17
Mayıs 09	5152	3961	1262	10579	144	-14	30	42
Haziran 09	5251	3976	1288	10618	98	15	26	38
Temmuz 09	5336	4036	1306	10673	85	61	18	55
Ağustos 09	5307	4058	1309	10739	-29	22	3	66
Eylül 09	5396	4124	1310	10735	89	66	1	-3
Ekim 09	5451	4171	1355	10819	55	47	44	84
Kasım 09	5505	4217	1383	10811	53	46	28	-9
Aralık 09	5578	4288	1403	10812	73	71	20	1
Ocak 10	5677	4322	1379	10816	98	34	-24	4
Şubat 10	5653	4375	1370	10885	-24	53	-9	69
Mart 10	5611	4350	1416	10983	-42	-25	47	98
Nisan 10	5673	4405	1445	10981	62	55	29	-1
Mayıs 10	5593	4479	1429	11028	-79	73	-16	46
Haziran 10	5703	4531	1429	10981	110	52	0	-46
Temmuz 10	5675	4544	1467	10949	-29	13	38	-32
Ağustos 10	5655	4496	1416	10988	-19	-48	-51	38
Eylül 10	5672	4457	1420	11023	17	-38	4	35
Ekim 10	5804	4466	1441	11074	131	9	20	51
Kasım 10	5858	4636	1506	11047	54	169	66	-27
Aralık 10	6033	4639	1548	11110	175	3	42	63
Ocak 11	6038	4697	1531	11213	5	59	-17	103
Şubat 11	6172	4715	1575	11308	134	18	44	95
Mart 11	6187	4823	1593	11282	15	108	19	-26
Nisan 11	6083	4833	1638	11386	-104	11	45	103
Mayıs 11	6044	4775	1681	11427	-39	-58	43	41
Haziran 11	6074	4692	1712	11563	30	-82	31	136
Temmuz 11	6098	4682	1714	11618	24	-11	2	55
Ağustos 11	6176	4659	1782	11647	78	-22	68	29
Eylül 11	6146	4681	1788	11744	-29	21	6	97
Ekim 11	6183	4636	1692	11799	36	-44	-97	55
Kasım 11	6162	4675	1654	11946	-20	38	-37	147
Aralık 11	6055	4701	1618	11973	-107	26	-36	27
Ocak 12	6062	4725	1653	12047	6	24	35	75

Kaynak: TÜİK, Betam

Şekil 4 Sektörlerin istihdam değişimi (bin kişi)³

Kaynak: TÜİK, Betam

³ Gri renkle gösterilen seriler ham istihdam rakamlarını, lacivert seriler ise mevsim etkilerinden arındırılmış serileri temsil etmektedir.